

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella Cylch Gorchwyl a Threfniadau Gweithredu

Dyddiad Cymeradwyo: 24 Medi 2026, yn weithredol o 1 Hydref 2026 **Fersiwn:** 11

Dyddiad Adolygu: Yn flynyddol

1. Cyflwyniad

Yn unol ag Adran B, 3 a 7 o'r Rheolau Sefydlog, bydd y Bwrdd yn enwebu Pwyllgor(au) bob blwyddyn, a fydd yn ymdrin ag Ansawdd ac Iechyd a Diogelwch. Bydd y Pwyllgor hwn yn cael ei adnabod fel y **Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella**. Bydd hefyd yn canolbwyntio ar bob agwedd sydd â'r nod o sicrhau ansawdd a diogelwch y gwasanaethau a ddarperir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Bydd y Pwyllgor hefyd yn cyflawni gofynion Adrannau B, 3 a 6 o'r Rheolau Sefydlog, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Bwrdd enwebu Pwyllgor sy'n ymdrin ag Iechyd a Diogelwch.

Mae'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu manwl a osodwyd gan y Bwrdd mewn perthynas â'r Pwyllgor hwn wedi'u nodi isod.

Mae'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu hyn i'w darllen ochr yn ochr â'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu safonol sy'n berthnasol i bob pwyllgor.

2 Diben

Pwrpas y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella, sef ("Y Pwyllgor") yw:

- **Darparu cyngor** amserol sy'n seiliedig ar dystiolaeth i'r Bwrdd i'w helpu i gyflawni ei swyddogaethau a chyflawni ei gyfrifoldebau o ran ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd y cyhoedd a rhaglenni a ddarperir i wella canlyniadau iechyd y boblogaeth, gan gynnwys gwella iechyd. Bydd hyn yn cynnwys ystyried yr Adroddiad Dyletswydd Ansawdd Blynyddol ac, os yw'n briodol, ei argymhell i'r Bwrdd i'w gymeradwyo.
- **Sicrhau'r** Bwrdd ynghylch a oes trefniadau effeithiol mewn perthynas â diogelu a gwella ansawdd a diogelwch y ddarpariaeth iechyd sy'n canolbwyntio ar ddefnyddwyr gwasanaethau/yr unigolyn/y boblogaeth yn unol â'i amcanion datganedig a'r gofynion a'r safonau a bennwyd ar gyfer GIG Cymru a chyrrff perthnasol eraill
- **Sicrhau'r** Bwrdd mewn perthynas ag effeithiolrwydd y trefniadau sydd ar waith i sicrhau cydymffurfedd ar draws y sefydliad â'r gofynion iechyd diogelwch, yn unol â'i amcanion datganedig a'r gofynion a'r safonau a bennwyd

ar gyfer GIG Cymru a chyrrff perthnasol eraill

- **Cymeradwyo** polisiâu, gweithdrefnau a dogfennau rheoli ysgrifenedig eraill ar ran y Bwrdd yn unol â'r Cynllun Dirprwyo.

3. Pwerau Dirprwyedig Cylch gorchwyl

Rôl y Pwyllgor yw rhoi sicrwydd i'r Bwrdd fod systemau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer meysydd o fewn ei gylch gwaith, gan gynnwys sicrhau gwelliannau datblygu ac ansawdd priodol.

Mae cylch gwaith y Pwyllgor yn cwmpasu'r meysydd canlynol:

- Rheoli Ansawdd (Gwelliant, Rheolaeth a Sicrwydd)
- Iechyd a Diogelwch
- Gwella Iechyd ac Iechyd y Boblogaeth
- Profiad Defnyddwyr Gwasanaethau
- Archwilio Clinigol
- Gwrando ar Bobl, (gan gynnwys Dyletswydd Gonestrwydd a Hawliadau)
- Digwyddiadau Difrifol
- Atal a Rheoli Heintiau
- Diogelu
- Rheoli Risg (o fewn y cylch gwaith)

Er mwyn cyflawni hyn, bydd gan y Pwyllgor raglen waith wedi'i chynllunio i sicrhau ei fod yn gallu cyflawni darpariaethau ei Gylch Gorchwyl yn llawn ar draws cyfnod ei raglen waith.

Bydd y Pwyllgor yn adolygu ac yn cytuno ar y rhaglen yn flynyddol, a bydd yn ei chyflwyno i'r Bwrdd er gwybodaeth iddo.

Sicrwydd

O ran ei rôl o ran rhoi sicrwydd i'r Bwrdd, bydd y Pwyllgor yn ceisio sicrwydd bod y swyddogaethau o fewn ei gylch gwaith yn bodloni'r safonau a bennwyd ar gyfer GIG Cymru, ac yn rhoi sylwadau ar ddibynadwyedd ac uniondeb y swyddogaethau hyn.

Bydd y Pwyllgor yn ceisio sicrwydd ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau cyffredinol sydd ar waith i fodloni gofynion y Ddyletswydd Ansawdd a'r Ddyletswydd Gonestrwydd, ac yn rhoi sylwadau ar ddibynadwyedd a chywirdeb y swyddogaethau hyn.

Bydd y Pwyllgor yn ceisio **sicrwydd** ynghylch y canlynol:

- 1.1 Y trefniadau cadernid llywodraethu (gan gynnwys rheoli risg) ar gyfer y systemau a'r prosesau sydd ar waith sy'n dangos ansawdd, diogelwch ac effeithiolrwydd ar draws yr holl wasanaethau/rhaglenni a swyddogaethau a ddarperir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae hyn yn cynnwys:

- Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Heintiau
- Sgrinio Poblogaeth
- Rhaglenni Iechyd y Boblogaeth a Gwella Iechyd

Sicrhau eu bod wedi'u cynllunio'n briodol ac yn gweithredu'n effeithiol i gefnogi darparu gwasanaethau/rhaglenni iechyd y cyhoedd diogel o ansawdd uchel, a swyddogaethau ar draws gweithgareddau'r Sefydliad.

- 1.2 Cadernid y systemau a'r prosesau sydd ar waith sy'n dangos ansawdd, diogelwch ac effeithiolrwydd ar draws yr holl wasanaethau/rhaglenni a swyddogaethau a ddarperir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru.
- 1.3 Effeithiolrwydd fframweithiau, strategaethau a chynlluniau'r Sefydliad sy'n gysylltiedig ag ansawdd ar gyfer datblygu a darparu gwasanaethau/rhaglenni a swyddogaethau diogel o ansawdd uchel a ddarperir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan gynnwys y Ddyletswydd Ansawdd.
- 1.4 Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod y rhain yn gyson â chyfeiriad strategol cyffredinol y Bwrdd ac unrhyw ofynion a safonau a osodir ar gyfer cyrff GIG Cymru a gwelliannau i safon ansawdd a diogelwch ar draws y sefydliad cyfan.
- 1.5 Gweithrediad ac effeithiolrwydd y trefniadau rheoli ansawdd ar draws y sefydliad wrth gefnogi galluedd a capasiti sefydliadol gan arwain at ddiwylliant o wella ansawdd yn barhaus.
- 1.6 Y goblygiadau ar gyfer ansawdd a diogelwch sy'n deillio o ddatblygu strategaethau a chynlluniau corfforaethol y Sefydliad, neu rai ei randdeiliaid a'i bartneriaid, gan gynnwys y rhai sy'n deillio o unrhyw Gyd-(is)bwyllgorau'r Bwrdd, er enghraifft y Strategaeth Ystadau pan fyddai goblygiadau o ran ansawdd a diogelwch.
- 1.7 Bod pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i atal, darganfod a chywiro afreoleidd-dra neu ddiffygion yn ansawdd, diogelwch ac effeithiolrwydd gwasanaethau, rhaglenni a swyddogaethau, ac yn benodol:
 - 1.7.1 ffynonellau sicrwydd mewnol, sy'n cynnwys archwilio ansawdd/clinigol, fod gan archwilio mewnol y capasiti a'r gallu i gyflawni mewn is-adrannau/timau;
 - 1.7.2 bod argymhellion a wneir gan adolygwyr mewnol ac allanol yn cael eu hystyried yng nghyd-destun ei gynllun gwaith, a'r meysydd ffocws o fewn ei gylch gwaith.
 - 1.7.3 bod tystiolaeth o ddiwylliant o adrodd a dysgu gwersi gyda phwyslais ar wella'n barhaus, yn deillio o ddamweiniau y bu ond y dim iddynt ddigwydd, digwyddiadau, Digwyddiadau Anffafriol Difrifol, pryderon, hawliadau ac adborth gan ddefnyddwyr gwasanaethau a'r cyhoedd, a Diogelwch Iechyd;
- 1.8 Bod trefniadau llywodraethu / llywodraethu clinigol effeithiol ar waith ar gyfer meysydd cyfrifoldeb statudol, gan gynnwys Gwrando ar Bobl, Atal a

Rheoli Heintiau, Diogelu, ymatebwyr Categori 1 / deddf argyfyngau sifil a Phrofiad Defnyddwyr Gwasanaeth.

- 1.9 Darparu goruchwyliaeth, craffu a sicrhau cydymffurfedd â deddfwriaeth, canllawiau neu fentrau perthnasol, gan gynnwys Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru). Mae hyn yn cynnwys sicrwydd ynghylch cydymffurfedd y Sefydliad â'r Ddyletswydd Ansawdd a'r ddyletswydd Gonestrwydd fel rhan o'r ddeddf hon.
- 1.10 Y trefniadau sydd ar waith i fonitro llais defnyddwyr gwasanaethau a/neu'r dinesydd fel y rhai sy'n ganolog i wella ansawdd ac effeithiolrwydd gwasanaethau, swyddogaethau a rhaglenni. Darperir hyn drwy amrywiaeth o ffynonellau megis ymgysylltu, arolygon, pryderon, digwyddiadau a threfniadau rhagweithiol i gael adborth.
- 1.11 Monitro a, lle bo'n briodol, nodi'r risgiau hynny sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella a rhoi sicrwydd i'r Bwrdd a, lle bo'n briodol, i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol fod y risgiau'n cael eu rheoli'n briodol.
- 1.12 Am sicrwydd ar y blaenoriaethu a'r cynnydd sy'n cael ei wneud i adolygu polisïau.
- 1.13 Ceisio sicrwydd bod trefniadau ar waith i alluogi'r Ymddiriedolaeth i gyflawni ei chyfrifoldebau statudol a gorfodol o ran iechyd, diogelwch a llesiant.
- 1.14 Derbyn adroddiadau am ddigwyddiadau y bu ond y dim iddynt ddigwydd, digwyddiadau niweidiol difrifol a hawliadau sy'n ymwneud ag iechyd, diogelwch a llesiant staff
- 1.15 Monitro a, lle bo'n briodol, nodi'r risgiau hynny sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Gwybodaeth, Ymchwil a Gwybodaeth a'r Pwyllgor Pobl a Datblygu Sefydliadol, a rhoi sicrwydd i'r Bwrdd a, lle bo'n briodol, y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol bod y risgiau'n cael eu rheoli'n briodol.

Perfformiad a Gwella GIG Cymru

- 1.16 Ceisio sicrwydd ar y meysydd cydymffurfedd llywodraethu perthnasol, o fewn cylch gwaith y Pwyllgor, fel yr amlinellir yn Atodlen Sicrwydd Perfformiad a Gwella'r GIG. Bydd hyn yn cynnwys cydymffurfedd â gofynion y Ddyletswydd Ansawdd.

Penderfyniadau Dirprwyedig

Bydd y Pwyllgor yn cefnogi'r Bwrdd o ran ei gyfrifoldebau am lywodraethu (gan gynnwys risg a rheoli) drwy **adolygu** a **chymradwyo** fel y bo'n briodol:

1.17 Polisi Gwranddo ar Bobl (Cwynion, Hawliadau a Digwyddiadau) a gweithdrefnau, Canllawiau a Phrotocolau cysylltiedig.

1.18 Polisiâu yn ymwneud â:

- Llywodraethu Clinigol/Diogelwch Cleifion,
- Rheoli Meddyginiaethau (gan gynnwys imiwneiddiadau a brechiadau)
- Gwybodaeth Ymgysylltu â'r Cyhoedd/Rhanddeiliaid
- Atal a Rheoli Heintiau
- Diogelu, Trais ac Ymddygiad Ymosodol/Diogelwch Personol
- Iechyd a Diogelwch, Tân, Rheoli Gwastraff a Dŵr
- Ymateb Brys / Parhad Busnes

Gwneud Sylw / Argymhelliad i'r Bwrdd

O ran ei rôl wrth ddarparu cyngor i'r Bwrdd, bydd y Pwyllgor yn gwneud **sylwadau ac yn gwneud argymhellion i'r Bwrdd yn benodol** ar y canlynol:

1.19 Datblygu a mabwysiadu set o ddangosyddion allweddol o ansawdd a gwelliant, y bydd perfformiad y Sefydliad yn cael ei asesu a'i adrodd yn rheolaidd yn eu herbyn drwy drefniadau adrodd, megis y Ddyletswydd Ansawdd.

1.20 Ystyried polisiâu sy'n ymwneud ag ymateb i argyfwng a pharhad busnes a'u hargymell i'r Bwrdd i'w cymeradwyo.

1.21 Ystyried newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Ymateb i Argyfwng a'u hargymell i'r Bwrdd i'w cymeradwyo.

4. Is-bwyllgorau/grwpiau

Gall y Pwyllgor sefydlu is-grwpiau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei rôl ond ar adeg adolygu'r ddogfen hon nid oedd unrhyw is-bwyllgorau yn weithredol.

Mae'r Grŵp Iechyd a Diogelwch, y Grŵp Diogelu a'r Grŵp Atal a Rheoli Heintiau yn adrodd i'r Tîm Gweithredol Busnes, ac yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor Diogelwch a Gwella Ansawdd.

5. Mynediad

Bydd gan Gadeirydd y Pwyllgor a Phennaeth Archwilio Mewnol fynediad digyfngiad a chyfrinachol at ei gilydd ar unrhyw adeg. Gall y Pwyllgor gyfarfod ag Archwilio Mewnol a, lle bo'n briodol, cynrychiolwyr enwebedig Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, heb bresenoldeb Cyfarwyddwyr Gweithredol na swyddogion eraill, pryd bynnag y bo'n angenrheidiol.

Bydd gan Gadeirydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella fynediad rhesymol at y Tîm Gweithredol ac uwch staff perthnasol eraill.

6. Aelodaeth, Mynychwyr a Chworwm

6.1 Aelodau

O leiaf dri aelod, yn cynnwys:

Cadeirydd Cyfarwyddwr Anweithredol

Aelodau Cyfarwyddwyr Anweithredol x 2

Ni fydd Cadeirydd y sefydliad yn aelod o'r Pwyllgor, ond gall gael ei wahodd gan Gadeirydd y Pwyllgor fel sy'n briodol.

Gall y Pwyllgor hefyd gyfethol aelodau allanol annibynnol ychwanegol o'r tu allan i'r sefydliad i ddarparu sgiliau, gwybodaeth ac arbenigedd.

6.2 Mynychwyr

Yn Bresennol:

Bydd yr aelodau staff canlynol (neu eu dirprwyon) yn mynychu'r Pwyllgor fel mater o drefn i gyfrannu'n weithredol ato ac i roi sicrwydd:

- Cyfarwyddwr Cenedlaethol Sgrinio Poblogaeth ac Ansawdd/Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio (Arweinydd Gweithredol ar y Cyd)
- Cyfarwyddwr Cenedlaethol Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio, Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol (Arweinydd Gweithredol ar y Cyd) (neu swydd(i) cyfatebol i'w cadarnhau)
- Cyfarwyddwr Iechyd a Llesiant
- Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth, Cyllid a Pherfformiad (Arweinydd Gweithredol Iechyd a Diogelwch) neu ddirprwy enwebedig
- Cyfarwyddwr Cynorthwyol Ansawdd a Nyrsio
- Ysgrifennydd y Bwrdd a Phennaeth Uned Fusnes y Bwrdd (neu ddirprwy enwebedig)

Dylai aelodau eraill o'r Tîm Gweithredol fod yn bresennol o bryd i'w gilydd fel y mae Cadeirydd y Pwyllgor yn nodi.

Bydd gan y Prif Weithredwr wahoddiad parhaol i'w fynychu a bydd yn derbyn gwahoddiad i fod yn bresennol o leiaf unwaith bob blwyddyn.

Bydd hyd at ddau Gynrychiolydd o'r Undebau Llafur yn cael gwahoddiad parhaol i fynychu'r Pwyllgor. Yn ogystal â hyn, gwahoddir eraill o'r tu mewn neu o'r tu allan i'r sefydliad a ddylai fod yn bresennol ym marn y Pwyllgor, gan ystyried y materion dan ystyriaeth ym mhob cyfarfod.

6.3 Cworwm

Mae'n rhaid i o leiaf **ddau** aelod fod yn bresennol i sicrhau cworwm y Pwyllgor, a dylai un ohonynt fod yn Gadeirydd y Pwyllgor neu'n Is-gadeirydd (os bydd un wedi'i benodi).

7. Amllder y Cyfarfodydd

Yn gyffredinol, bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith yn ystod y flwyddyn neu fel arall fel y mae Cadeirydd y Pwyllgor yn barnu ei fod yn angenrheidiol - yn gyson â chynllun blynyddol Busnes Bwrdd y Sefydliad.

8. Perthnasoedd ac atebolrwyddau'r Bwrdd a'i Bwyllgorau/Grwpiau

Rhaid i'r Pwyllgor fod â pherthynas effeithiol gyda holl Bwyllgorau neu is-bwyllgorau'r Bwrdd er mwyn iddo ddeall yn llawn y system sicrwydd ar gyfer y Bwrdd cyfan.

Mae'n bwysig iawn bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella yn parhau i fod yn ymwybodol o'i rôl benodol ac nad yw'n ceisio cyflawni rôl pwyllgorau eraill.

9. Trefniadau Adrodd a Sicrwydd

Bydd y Pwyllgor yn darparu adroddiad blynyddol ysgrifenedig i'r Bwrdd ar ei waith i gefnogi cylch gwaith y Pwyllgor er mwyn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd fod y Pwyllgor yn cyflawni ei gylch gorchwyl yn effeithiol.

Mae Cadeirydd y Pwyllgor yn adrodd i'r Bwrdd drwy adroddiad cyfansawdd gan Gadeiryddion y Pwyllgorau, pan fo unrhyw faterion arwyddocaol yn cael eu dwyn i sylw'r Bwrdd.

10. Perthnasedd y Rheolau Sefydlog i Fusnes y Pwyllgor

Mae'r gofynion ar gyfer cyflawni busnes fel y nodir yn Rheolau Sefydlog y sefydliad yr un mor berthnasol i weithrediad y Pwyllgor, ar wahân i'r meysydd canlynol:

- Cworwm (*gweler paragraff 6.3*)